

KROATA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA „DRUŠTVO HRVATSKIH ESPERANTISTA“
KAJ DE LA „KROATA AKADEMIA ESPERANTISTA SOCIETO“.

MONATA

GAZETO.

La „Kroata Esperantisto“
aperas la 20^{an} de ĉiu monato.

Abono:

1 jaro K 4[—]
1/2 » K 2[—]
Por membroj jara abono K 2[—]

Redakcio kaj Administracio:
Zagreb, (Kroatujo) Zrinjski trg 16.
Redaktorino: **Danica de Bedeković.**

Reklamo:

1 paĝo K 25 1/4 paĝo K 7
1/2 » » 13 1/6 » » 4
kun unufoja apero.
Por 7-12 anoncoj 25% rabato
Po linioj laŭ interkonsento.

NAŠIM ĈITATELJIMA.

Podulja pauza, otkako smo izdali posljedni broj našega organa, zabrinula je i preko mjere mnogobrojne naše prijatelje. Dokaz su tome česti dopisi i upiti, koji su stizali sa svih strana na uredništvo „Kr. Es.“ Samu tu činjenicu koja nas je nedvoumno uvjerila, kako interes za našu ideju postaje od dana u dan sve jači življi, sve intenzivniji, bilježili bismo s osobitom radošću, kad nas ne bi pritom kao neki kobni memento opominjala misao, da je nehaj i gdje kojega od naših prijatelja pripomogao, da je došlo do te kobne, žalosne činjenice. Moramo nažalost reći, da se tu i tamo nije ni polazilo dalje od običnoga interesa, što bi konkretnije i u prozi značilo, da se list primao, a nije plaćao. Društvena subvencija za list nije dostajala, pa otuđ nastade nužno stagnacija. Međutim mi po onoj, da odvažne sreća pomaže, ne klonismo duhom, već u nadi na bolja vremena, nastavili smo svoj rad. Plod toga rada ukazuje se u tome, da smo našli formulu, po kojoj će ubuduće svako zapinjanje s listom biti onemogućeno. Društvena se naime imovina u toliko poboljšala, da će društvo moći započeto godište svoga organa dovršiti, dok će daljnje izdavanje lista povjeriti esperantskoj nakladi, našem odličnom prijatelju i knjižaru gosp J Sokolu. Time je dosta naglašeno, da je budućnost lista materijalno osigurana, a to je, moramo priznati, i bio onaj nesretni vez,

AL NIA LEGANTARO.

La longa paŭzo, de kiam ni aperigis la lastan numeron de nia organo preskaŭ tromalĝojigis niajn multajn amikojn. Tion pruvas la multaj korespondaĵoj kaj demandoj, kiuj de ĉie alvenis al la redakcio de K. E. Ĉi tiun fakton mem, kiu sendube konvinkis nin, ke la intereso por nia ideo fariĝas ĉiutage pli kaj pli forta kaj vigla, pli intensa, ni notus per precipa ĝojo, se ne admonus nin kiel ia fatala memento la penso, ke la malzorgo eĉ de kelkaj niaj amikoj kunhelpis la alvenon de tiu bedaŭrinda, fatala fakto. Bedaŭrinde ni devas diri ke tie kaj tie ĉi oni simple restis ĉe la ordinara intereso, kio pli konkrete kaj proze dirite signifas, ke oni la gazeton abonis, sed ne pagis. La monapogo de la societo ne sufiĉis kaj de tie devis deveni la halto. Sed laŭ la diro: „kuraĝulon eĉ feliĉo helpas“, ni ne malesperis kaj esperante pli bonajn tempojn daŭrigis nian laboradon. La frukton de tiu laboro montras la fakto ke ni trovis formulon, laŭ kiu estonte ĉiu haltado estos malebligata. La societa kapitalo pligrandiĝis tiel, ke la societo povas finiĝi la tiueĵaran jarkolekton de sia organo, kaj por la plua eldonado de la gazeto ni komisis la „Esperanto eldonejon“ de nia eminenta amiko kaj librovendisto Sro J. Sokol. Per tio estas sufiĉe akcentita, ke la estonteco de la gazeto estas mone certigita, kaj tio ja estis, ni devas konfesi, la malfeliĉa ligilo, kiu retenis niajn vervajn

koji nam je poletna krila stezao. Uredništvo će ostati u istim rukama kao i dosada, pa će s moralne strane nastupiti tek ta preinaka, da ćemo odsada — nezabrinuti za opstanak lista — dvostrukim marom i pojačanom energijom njegovati zajedničko gojenje »Kr. Es.«

Nadamo se pouzdano, da će na taj način naše glasilo, koje vazda prima laskave priznanice za svoj rad i od najudaljenijih i najvažnijih esperantista, moći još bolje ispunjavati svoju zadaću.

Uz to se oba naša zagreb. esp. društva obogatila u posljednje doba za lijepi broj članova, koji će zajedno s novim polaznicima posjećivati netom otvorene nove društvene tečajeve. Sve nas ovo ovlaštuje, da se nadamo boljim danima, ali u isto doba da i upozorimo sve naše stare i nove prijatelje da i oni uporedo i živom agitacijom pomognu uskoriti one dane, koje mi svi želimo.

Toliko, mislimo, da je bilo nužno reći kao uvod u novu razvojnu fazu i za Esperanto u Hrvatskoj, možemo ustvrditi, bolje doba, doba renesance.

flugilojn. La redakcio restos en la samaj manoj kiel ĝisnune, morale do sangigos la afero nur tiel, ke de nun ni senzorge pri la ekzistado de la gazeto per duobla fervoreco kaj plifortigita energio flegados la komunan fleginfanon K. E.

Ni firme esperas, ke tiamaniere nia gazeto, kiu ĉiam ricevasdas flatemajn aprobojn de famaj esperantistoj eĉ el malproksimaj landoj, povos ankoraŭ pli bone plenumi sian taskon.

Krom tio niaj ambaŭ zagrebaj societoj pliriĉigis lastatempe per bela nombro da anoj, kiuj kune kun la novaj frekventantoj vizitos la ĵus malfermitajn societajn kursojn. Ĉio tio rajtigas nin esperi pli belajn tagojn kaj samtempe atentigi kaj ekpeti ĉiujn niajn malnovajn kaj novajn amikojn, ke ankaŭ ili siavice kaj per vigla agado helpu al ni alproksimigi la tagojn, kiujn ni ĉiuj deziras.

Ni opinias, ke tion ni devis diri kiel enkonduko en la novan evolucian fazon por Esperanto en Kroatujo, kaj ni povas diri, en pli bonan tempon — la tempon de renaskiĝo.

SA VI. SVJETSKOG ESPERANTISTIČKOGA. KONGRESA U WASHINGTONU.

Nedavno je stigao na naše uredništvo opsežan izvještaj VI. svjetskoga esp. kongresa, koji se, kako je već poznato, održavao polovicom augusta u Washingtonu. Šalje nam ga naš prijatelj M. Pleše, koji je kao reprezentant hrvat. esperantista govorio na tom kongresu u ime Hrvata. Pisan je taj izvještaj zanosom vatrena Esperantiste, a uz to iscrpljivo i zanimljivo, pa nam je žao, što nam prostor lista ne dopušta, da ga u cijelosti saopćimo. Zato ćemo se samo na najvažnije ograničiti i izvaditi bilo sadržajno, bilo doslovno tek pojedine ulomke, koji će biti kadri, da nam osvijetle one triumfalne dane za Esperanto.

Kongres je posjetilo preko četiri stotine esperantista sa svih strana svijeta, koji su zastupali 23 narodnosti. I države su neke (jedanaest na broju) bile zastupane po oficijelnim zastupnicima, koji su u ime vlasti pozdravili kongres i aktivno sudjelovali u kongresnom radu. Sam španjolski kralj Alfonzo XIII. bio je službeno zastupan po svom izaslaniku kapetanu Perogordo »Najljepše je bilo«, piše nam prijatelj Pleše, »kada je Kinez Lu Ping Tien, tajnik kineskoga poslanstva, u kineskom jeziku pozdravio kongres, i obećao, da će nastojati kod svoje vlade, da se Esperanto uvede u sve škole u »nebeskom carstvu«. Kada su to u prijevodu čuli Esperantisti, pljeskanju nije bilo ni kraja ni konca. Isto je tako u perzijskom jeziku pozdravio kongres delegat iz Perzije, Ali Kuli Khan«.

Razumije se, da je i sam autor Esperanta, dr. Zamenhof posjetio kongres, pa je tom prigodom izrekao vrlo važnu riječ, koju objelodanjemo na drugome mjestu. Iz izvještaja razabiremo, da je gosp. Pleše. kao odaslanik našega društva govorio odmah drugi po redu, pa je iza svoga govora, kojega ćemo odmah u cijelosti saopćiti, ubrao obilan pljesak i iskaze osobite simpatije. Rekao je ovo:

Kara Majstro, gesinjoroj!

Mia koro estas tre ĝoja. De kiam mi komencis lerni Esperanton, kaj ekamis ĝian ideon, mi tre deziris ĉeesti al unu kongreso esperantista. Nun mia varma deziro realiĝis. Mi troviĝas ĉirkaŭita de multaj esperantistoj, kiuj min amas kiel fraton, tiel ke ŝajnas al mi esti ankoraŭ en mia patra domo.

Mian ĝojon pligrandigas la fakto, ke mi povas je tiu ĉi kongreso reprezenti mian karan nacion kroatan, kaj diri al ĉiu esperantistaro: Ekzistas sur la bela bordo de la maro Adriatika bela lando, en kiu loĝas malgranda popolo, nacio Kroata, kiu numeras nur kelkajn milionojn da homoj. En tiu ĉi nacio la ideo de esperantismo enradikiĝis tre profunde. En nia ĉefurbo — la blanka Zagreb — ni havas »Kroatan esperantistan Asocion« kun 150 anoj. Tiu ĉi asocio eldonas la monatan gazeton »Kroata Esperantisto«, kiun certe multaj el esperantistoj ĉi tie ĉeestantaj jam legis. Ekzistas ankoraŭ »Akademia Esper. Asocio« de universitatoj. Tiuj ĉi du asocioj disvastigis la ideon esperantan en la tuta lando tiel, ke nun ankaŭ en aliaj urboj ekzistas kluboj kaj kurzoj esperantistaj.

Por la afero de Esperanto ĉe ni klopodas kaj klopodis pleje nia kara samideanino, estim. Sino Danica de Bedeković, kies nomo — kvankam ŝi havas multajn aliajn okupadojn — tamen estas la unua inter kroataj esperantistoj. Ŝi verkis gramatikon kaj vortaron esperantan, kaj estas ankaŭ redaktorino de nia monata gazeto. (Aplaŭdoj de la kongresanoj)

Mi devas ankoraŭ rememori aliajn ĉe ni meritajn esperantistojn, kiel: sinj. Bothe, prezidanton de nia D. K. E. sinj. Špicer, kiu ankaŭ verkis gramatikon esperantan; sinj. Stalzer, prezidanton de la »Ak. Esp. Asoc.«; sinj. Badalić la fervoran sekretarion de D. K. E., kiu reprezentis la kroatan katol. esperantistaron en Parizo ĉe la Katolika Esper. Kongreso.

Jen mi per malmultaj vortoj diris la ĉefaferojn de la esperanta movado en Kroatoj. Mi diros ankoraŭ tion ĉi: Kun aliaj pli grandaj nacioj kunigis la malgranda nacio Kroata batalante por la sankta afero de Esperanto. La multaj esperantistoj de tiu ĉi nacio sendis min saluti nian karan Majstron Dron. Zamenhof, kaj ĉiujn esperantistojn ĉeestantajn en la kongreso.

Tial mi el profundeco de mia koro salutas ĉiujn kriante: »Ni bataladu kune tenataj por unu bela espero«!

Vivu Esperanto!

Burno povladivanje nastalo je nakon svršena govora našega hrvatskoga delegata Mnogi prisutni pristupiše k njemu, da mu čestitaju, među njima i sam autor Esperanta dr. L. Zamenhof, koji se još točnije informirao kod njega o esperantskome pokretu u Hrvatskoj i poslao posebno pozdravno pismo urednici našega lista: gđi Danici pl. Bedeković.

Pričajući nadalje svoje dojmove, zaključuje svoj izvještaj s velevažnim rezolucijama, koje je stvorio kongres. Točnije bi o tom izvijestili, ako bi doslovce naveli njegove riječi. Zanimiv je više nego važan slučaj, koji nam dalje priča gosp. Pleše, kako su ga Amerikanci prinukali, da im priča o svojoj domovini. Jednako nam dalje opširno izvješćuje gosp. Pleše o različitim prijedlozima, koji su bili izneseni na kongresu. Za nas će možda biti najvažnije samo to, ako spomenemo, da će buduće godine biti kongres u Antverpenu, god. 1912 u Krakovu i god. 1913. u Rusiji. Dijeljenje različitih nagrada za najbolje radnje u Esperantu, zajedničke izlete, pa zakusku kod predsjednika udruženja američkih republika gosp. John Baretta — opisuje nam opširnije gosp. izvjestitelj, ali mi ćemo to mimoići i završiti sa zahvalom g. Plešeu, koji nije žalio ni truda ni troška, što ga zadaje tako naporan put, nego je svojom živom besjedom pronio ime hrvatsko i preko dalekoga oceana, među mnogim i mnogim inteligentima, koji doslije ne poznavahu ni imena našega. Zbilja, u ovaj čas najbolje osjećamo iskrene riječi g. Pleše, koje nam na koncu svoga izvještaja dovikuje: »Hrvat će svoje ime po Esperantu najviše prodičiti — zato neka ga uči!«

Jos. Badalić

GOVOR DRA. ZAMENHOFA, KOJIM JE OTVORIO VI. SVJETSKI ESP KONGRES U WASHINGTONU.

Zemljo slobode, zemljo budućnosti, pozdravljam te; zemljo, o kojoj sniju mnogi patnici i nevino progonjeni. pozdravljam te; kraljevstvo čovječanstva koje ne pripada samo ovome ili onome plemenu ili crkvi već svim svojim čestitim sinovima. poklanjam se tebi i sretan sam, što mi je sudbina dopustila, da te vidim i da udišem bar neko vrijeme tvoj slobodni po nikomu monopolizirani uzduh.

Zdravo, Sjedinjena državo, najmoćnija predstavnice novoga svijeta. Mi sinovi staroga kontinenta dođosmo k tebi kao gostovi, no nismo se zaputili k tebi od puste radoznalosti, niti nas je koja trgovačka probit vodila do tvojih obala. Došli smo k vama, sinovi ove zemlje, da vam donesemo novi osjećaj, novu misao; došli smo, da donosimo nove hrabrosti onim našim sumišljenicima i pobornicima zajedničkih nam ideala, koji su dosele radili među vama i čije ste vi riječi o nekom novome puku smatrali možda pričom.

Jedan dio ovoga po svome podrijetlu različitoga no ipak jezikom i srcem istoga puka stoji evo realno i živeći pred vama. Pogledajte nas, poslušajte nas, i uvjerite se, da nismo priča. Mi smo članovi različitih plemena, pa ipak se osjećamo, kao da smo od istoga plemena, jer se razumijemo međusobno kao takovi, ne imajući potrebe ponizivati se međusobno ili mucati jedan drugome u stranome jeziku. Nadamo se, da će našim radom prije ili kasnije čitav svijet naličiti nama i postati tako jedno veliko ljudsko pleme, koje će sastojati od različitih obitelji, od kojih svaka imade svoj jezik i svoje običaje, nu za međusobni saobraćaj jezik im je i običaji zajednički. Na taj rad, kojemu je cilj, da malo po malo stvori sjedinjeno, dakle ojačano i duševno podignuto čovječanstvo, pozivljemo vas, sinove Sjedinjenih država. I nadamo se, da nam poziv ne će ostati uzaludan, već da će se poput jeke odazivati sa sviju strana vaše zemlje i po čitavom vašem kontinentu

Malo nas je samo moglo doći u vašu zemlju jer mi esperantisti nismo ljudi bogati, ne možemo dakle od ovoga kongresa očekivati zaključaka, važnih po čitav esperantski svijet. Došli smo k vama, stanovnici Sjedinjenih država, ponajviše, da sprovedemo u vašoj sredini i pred vašim očima tjedan našega esperantističkoga života, da vam pokažemo bar malen dio toga života, da vam donesemo sjeme; i nadamo se, da će poslije našega odlaska ovo sjeme moćno proklijati i porasti, i da će naša ideja imati u vašoj zemlji naskoro svoje najslavnije i najznamenitije apostole.

U vašoj je zemlji, sumišljenici Sjedinjenih država, naša stvar još veoma mlada i mnogi od vas nisu si još stvorili posve jasnoga suda o njoj, zato dozvolite, da bar ponešto istražim pred vama put, kojim mi stupamo.

Za čim ide esperantistički pokret? On smjera da postigne međusobno razumijevanje između svijuu ljudi i pukova. Čemu nam je potrebno ovakovo međusobno razumijevanje? Kakove će mu biti posljedice? Što očekujemo od njega? Zašto želimo, da ono svakako bude na neutralnom temelju? Zašto tako ustrajno radimo za nj? Kakav je to duh, koji nas sve veže međusobno?

O svemu tomu već sam mnogo govorio, pak ne želim ponavljati svojih riječi; tim manje, što će svaki od vas, razmisliši stvar, sam pogoditi odgovore. Pred vama, praktični Amerikanci, želim da raščinim drugo pitanje i to: stojimo li mi sa našim radom na putu posve sigurnome, ili moramo li se bojati, da će se jednoč čitavi naš rad pokazati uzaludnim? Jedino potpuna svijesnost o putu, kojim želimo da stupamo, dat će putnicima dovoljno energije, da se bore protiv svijuu teškoća na tome putu.

Cilj, za koji radimo, dade se postići na dva načina: ili radom ljudi privatnih, t. j. pučkih masa, ili dekretima zemaljskih vlada. Vjerojatnije će se stvar postići putem prvim, jer k stvari, kao što je naša, dolaze vlasti sa svojom sankcijom

obično tek onda, kad je stvar već posve priređena. Kakav treba da bude karakter prvoga puta, o tome nitko i ne sumnja; svaki će shvatiti posve dobro, da stvar, čija se bitnost i život temelji na međusobnome sporazumljenju, može rad masama voditi k cilju samo onda, ako svi rade jednodušno. U takovoj je stvari, pokazuje li se ona sama po sebi sposobnom da živi, sloga najsigurnije jamstvo sigurnome uspjehu, a nesloga znači smrt. To dobro razumiju naši sumišljenici i zato oni s indignacijom odbijaju svakoga, koji bi ih mogao odmamiti sa zajedničkoga puta. No kojiput pojavi se u glavi ovoga ili onoga sumišljenika slijedeće pitanje: Što će biti, lati li se kada riješenja problema međunarodnog jezika koja veća sila, protiv koje smo mi svi preslabi, na pr. zemaljske vlade? Treba li, da se bojimo, da će one doći možda do drugoga riješenja, no što ga mi izabramo, pak će na taj način postati sav naš rad uzaludan?

Da uzmognemo naći pravi odgovor ovome pitanju pomislimo si, da zemaljske vlade ili koja druga uplivna sila postave autoritativni odbor, koji ima da odluči, koji će jezik biti međunarodni. U članku »Esenco kaj estonteco« (Bitnost i budućnost), kojega su mnogi od vas čitali u »Fundamenta krestomatia« raspravio sam potanko ovo pitanje i pokazao posve jasno ono, o čemu u današnje vrijeme već nijedan iztraživaoc ne sumnja, da naime taj odbor, o kojem sam govorio, ne može nikako izabrati koji od narodnih ili koji od mrtvih jezika, ali ni jezika s posve izmišljenim rječnikom već on nužno mora da izabere jedino Esperanto i to ili u svojoj sadašnjoj ili donekle promijenjenoj formi. Kad bi odbor u opreci sa svim zahtjevima razbora htio da stvori koju drugu odluku, njegova bi odluka ostala samo odlukom na papiru koja bi bila u praksi apsolutno bez ikakove vrijednosti. Razmotrimo sada, koji bi bio jedini način, na koji bi mogao odbor riješiti zadnju alternativu.

Najprirodnije i najvjerojatnije je, da odbornici odluče naprosto ovako: »Već ima umjetni jezik, koji se pokazao potpuno sposobnim da živi, koji izvršno funkcioniра i živi već mnogo godina, koji si je stvorio znamenitu već literaturu, stvorio si je duševni život itd., dakle umjesto da pravimo bez svake potrebe i cilja nove riskantne experimente, poprimimo naprosto onaj, koji već postoji, poduprimo ga autoritetom onih država, koje zastupamo i bit će odmah potpuno riješen čitavi taj rječni problem, a već od sutrašnjega će se dana razumjeti međusobno čitavo prosvjetljeno čovječanstvo«.

Ovo je, ponavljam, najprirodnija odluka, koju možemo očekivati od odbora, izabranoga po pojedinim državama. No predpostavimo, da odbor zaključi, da su u Esperantu nužne različite preinake. Kako će pri tom postupati?

Prije svega toga pita se: da li je on dosta jak, da nametne svoju volju svojom teorijom tolikim milijunima ljudi, koji su do sada sami radili u toj stvari? Esperantisti radili su dugi niz godina, mnogo su radili, mnogo žrtvovali i s velikom teškoćom postigli to, što se mnogo tisućljeća pričinjalo nedostižnim i što se jednom izgubljeno nebi dalo nikada više postići, jer bi svijet izgubio čitavo povjerenje u ideju međunarodnoga jezika. Svaki bi si dakle razboriti, čestiti odbor rekao: treba da budemo veoma oprezni, da stvar umjesto da je pospješimo, ne upropastimo za uvijek. Kad bi odbor znao, da ga je izabrala na pr. samo koja vrlo malena, neznačajna državica, da je izbor samo puka formalnost bez vrijednosti, da se onaj, koji ga je izabrao nimalo ne zanima za stvar i nema ni najmanje namjere a ni, moći podupirati ga, tada bi razboriti članovi odbora izrekli samo naprosto svoje mišljenje i želje o različnim eventualnim preinakama u Esperantu i prepustili samim esperantistima, da odluče, prihvaćaju li ih ili ne, no nikad ne bi započeli takmenja protiv esperantista, jer bi uvidjeli, da bi to moralno bio samo zločin protiv ideje međunarodnoga jezika i da bi to u praksi prije ili kasnije vodilo do fiaska

(Nastavak slijedi).

INTERNACI 7-a KONGRESO DE ESPERANTO.

Unua cirkulero.

Antverpeno, 20—27 Aŭgusto 1911.

La organiza komitato de la kongreso, kiu alprenis la nomon »La Sepo por la Sepa«, estas kunmetita jene:

Sinjoroj: Van Der Biest-Andelnof, prezidanto de la Belga Ligo Esperantista prezidanto; Oscar van Schoor, farmaciisto, vicprezidanto; D-ro W. Van der Biest, okulisto, sekretario-kasisto (Adreso: 70, Minderbroedersrui, Antwerpen—Canal des Recollots, Anvers); F-ino Marie Posenaeer; Sinjoroj: Leutenanto Fr. Dupont; Louis Ritschie, ĉefoficisto de la Publika Instruado; Fr. Schoofs, komerca oficisto.

La Sepo jam tre ageme laboradas. Ĝi akiris la certigon de la morala kaj financa apogo de la Urbestro kaj de la kunhelpo de Anvers-Reclame. Interkonsente kun tiu organismo, ĝi presigis kaj disdonas 10.000 tre elegantajn, bele ilustritajn 32-paĝajn broŝurojn pri Antverpeno kaj la kongreso, el kiuj 2.000 estas senditaj al Washington. La aliaj estos disdonataj kaj dissendataj plej efike.

Ankaŭ estas eldonitaj 100 000 ekzempleroj de artplene gravuritaj reklammarkoj, vendataj en kovertoj da 100 ekzempleroj, po 1 franko. Jen bonega reklamilo, kiujn ĉiuj samideanoj dezirus aĉeti.

Inter la organizotaj festoj estos citinda la prezentado de la famkonata teatraĵo Kaatje, originale franclingve verkita de Paul Spaak, esperantigita de D-ro W. Van der Biest, kaj ludota de artistoj de la Reĝa Flandra Teatro. La komedio estas en presado kaj baldaŭ aperos.

Ĉar de nun La Sepo havas gravajn elspezojn pro la unua organizado, korespondadoj kaj presaĵoj, ĝi estos tre dankema al tiuj samideanoj, kiuj de nun mendas kaj pagos sian kongresan karton (Fr. 12.50 = Sm. 5.) Sin turni al la sekretario-kasisto.

La Sepo esperas, ke La Sepa estos multenombre ĉeestata, kaj nenion preterlasos, por ke la kongreso estu inda je la ses antaŭaj kaj je la konata gaste-meco de la artama Antverpeno.

Literatura kaj amuziga parto de »Kroata Esperantisto«.

LA UNIVERSALA FRATECO

Poezio, kiu ricevis la 1an premion
en la literatura konkurso de l' Sesa
Internacia Kongreso de Esperanto,
Washington

Sur ondegaj malpacemaj
De profunda, nigra mar'
En ŝipet' iras sentime
Plej kuraĝa maristar'.
Estas tero malproksima,
Ocean' montriĝas nur;
Sur akvaro la senlima
Ne briletas la lumtur'.

Kaj la nokt' estas malhela,
Sed ŝipet' antaŭen iras
Sub ĉiel', arkaĵ' senstela...

»Kien iras vi, ŝipistoj,
Sur dezerta l'ocean'?'
Ĉu la morton vi ne timas
Pro koler' de l'uragan'?'
Kien iras vi, bravuloj,
Kion, fratoj, celas vi?'
Nur riferoj, ne insuloj
Ja troviĝas tie ĉi.«

Kaj de l' vento forpuŝata
La ŝipet' antaŭen iras
Sur akvaro la malglata.

Niajn hejmojn forlasinte
Ni foriris el patruj'
Al haveno ni vojaĝas;
Ĝi aperos, certe, tuj . . .
Ke ĉiel' bela fariĝos,
Kaj ne estos plu danger',
Ke la maro trankviligos
Nin certigas la esper'.

Ventoj ĉesas. En ĉielo,
Inter nuboj, tremtante,
Ekbriletas luma stelo . . .

Al ŝipistoj nun similaj
Ni laboras kun fervor',
Ĉiujn barojn ni faligos
Nur kun amo en la kor'
La espero nin protektas,
Dum vojaĝo regas ĝoj'
Verda Stelo nin direktas
Tra la tuta longa voj'!

Al laboro, kolegaro!
Ni daŭrigu, kuncelante
La Fratecon de l' Homaro.

J. B. Mello Souza.

HO BIRDETOJ . . . !

Ho, birdetoj belkantantaj!
Vokas vin la ruĝaŭroro:
Vi ekflugu sur la branĉojn
Kaj ekkantu vi el koro!

Kantu vi la gajan kanton.
Por saluti tagon helan
Kaj por veki mian Milko'n,
Kiu songas songon belan . . .

Kiam hela tag' aperos,
Venos ni en boskon vian:
Vi prikantu nian amon —
Paradizon kantu nian!

CI ESTAS TUTA BLANKA . .

Ci estas tuta blanka, delikata,
Facila flugileto de l' anĝelo,
Kaj ĉe la ĉarmo tiu esotera
Okuloj estas — sunoj de l' ĉielo!

Ni ne admiras, ke de l' tiu ardo
La mia kor' ĝis polvon elbruliĝas,
Sed kiel, Anjo, ci gracia, tuta
Ĉe tiuj sunoj cindro ne fariĝas . . . ?!

Nikolao Bubalo-Slaviĉ (Sarajevo).

AMO-SOPIRO.

Versaĵo en prozo.

Ĝi estis antaŭnelonge.

Nur unu fojon havis tempon sin vesti per nova mozaiko, flora kaj verda, la naturo

Kiel nun floris konvaloj kaj violoj, kiel nun la ridanta suno disverŝadis varmon kaj vivon sur la molan verdaĵon!

Ĉio estis tiel bela, tiel pura. Oni sentis junecon kaj friŝecon, viglan forton en si mem kaj en ĉio ĉirkaŭanta.

La luksa ornamo de l' arbaro, la krispa loganta verdeceto tiel tiris al si, la printempa aero spiris aromon de nekonataj floroj, pli fortan ol tiu de konvalo kaj violo! . . .

Mi aŭskultas silenta tion, kion murmurettadas l' arbaro, kion kantas la birdoj kaj subita malĝojo ekkaptas min, ne, ĝi estas ne malĝojo, sed sopiro Ia stranga disigo naskiĝas interne inter ĉi tiuj sunoj kaj mia animo

Oni antaŭsentas, ke baldaŭ venos la lasta tago de ĉi beleco, de ĉi muziko, en kiu partoprenas la okazadoj de mia propra koro.

Ĉar mi antaŭsentas la lastan horon de mia amo.

La koro nerveme ekstrema kaj tuj kvazaŭmortas, kiam mi pensas, ke baldaŭ, tre baldaŭ ĉio devas rompiĝi, disfali, en la abismon de eterneco malaperi

Kaj la horo venis.

La suno jam kliniĝis al okcidento. Purpure flamas la malleviĝo kaj nepalpebla vualo de krepusko sin sternas al tera supraĵo.

Ju pli mi proksimiĝas al la albordigejo, des pli kreskas mia sopiro, sopiro pri l' amo mortonta. Tra mia rememoro pasas vico da bildoj helaj, impresoplenaj... ĉu do ĉio ĉi estas nur trompo, ĉu ĉio baldaŭ estos forgesita? . . .

Sed jen ĉe fluoturno la riveron superflugas kelkaj ekmuĝoj. La vaporŝipo. — Sur la albordigejo regas irado kaj interpuŝado. Ĉiuj ien rapidas.

Apogita sur la balustradon, ŝi staras senmova, rigardante en la malproksimon. Ŝi estas trankvila kaj belega, kiel antaŭe.

Ni bone rekonas la detalajn trajtojn de ŝia figuro.

Mi suriras la ferdekon.

Kun silenta rideto ŝi la unua etendas al mi sian etan manon.

Kelkaj sensignifaj vortoj . . . nenio pri la disiĝo Ni ŝajnas samaj kiel ĉiuj aliaj vojaĝantoj. La signalo pri foriro de vaporŝipo estas donita. Mi volas diri al ŝi ankoraŭ kelkajn vortojn . . . sed ni adiaŭiĝas.

Ree sama manpremo muta, senvorta, malrapida kaj trankvila. Mi nur vidas, kiel spiras ŝia brusto kaj en la malbrila rigardo mi legas la adiaŭan saluton . . .

Ni disiĝas kvazaŭ ĝis morgaŭe — — — — —

La ŝipo jam malaperis Mi staras ankoraŭ sur la malplena riverbordo.

Morgaŭ ĉio estos alia.

Nek la smeraldoj de l'arbaro nek birdohoroj plu min ĉarmos. Ĉio ŝajnos dezerto. Mi ne plu vidos florojn, nek sentos ilian vivigan odoron.

Sopiro Amo. Sopiro — — — — —

Ĝi estis antaŭnelonge. Pasis nur unu jaro.

Nova tapiŝo da floroj kuŝas nun antaŭ miaj piedoj.

Samaj estas la konvaloj kaj violoj, la sama juna vivo forte fluas ĉirkaŭ mi

Kiel inkuban songon, kiel deliron mi rememoras la pasintan jaron, ŝajne nenio restis kaj mia nova amo aperas kiel io nekomparebla kun tio, kion mi travivis.

Ĉio pasinta estas forgesita. Mi spiras per nova amo, per nova vivo, por karesoj kaj revoj sed aŭskultante la silentan bruetaĉon de branĉoj, la plaŭdetadon de akvoj, mi eksentas nedireblan sopiron.

Kial? — Ĉu mi sopiras pri amo pasanta, ĉu pri tio, kio enhavas la eternan enigmon de naturo?

Mi ne pensas pri ĝi

Mi nur malĝojas kruele, antaŭsentante, ke ankaŭ mia nova amo, bela kaj forta baldaŭ estos drononta en la eternon, kiel stelo falanta.

Nenia hela postsigno! La animo sentas la malplenton.

Sopiro.

Amo. Sopiro

* * *

Originale verkita por »Kroata Esperantisto« de E r o.

FIN DE SIÈCLE.

El *Rikard Katalinić-Jeretov*,

Ĉiuj kuris post li.

Maljunulinoj, viroj, infanoj, policanoj — ĉiuj. Oni preskaŭ minacis lin per pendigilo, oni kriadis: kaptu la friponon! Kion li estis farinta? Li ŝtelis de maljuna vendistino peceton da pano. Li estis malgranda, maldika, lacigita infano. Oni kaptis lin.

— Kiom ĉi faris, fil' de hundino — — ŝtelistaĉo?

— Mi estis malsata — rediris la malgrandulo. Larmoj brilis en liaj okuloj. Sopire li rigardis la peceton da pano en la tremanta mano. La policano forprenis de li la panon kaj kondukis lin fiere al la policejo. Post ili kvazaŭ formikamase iris la homoj — — — — —

Sur la alia flanko de la strato preteriris sinjoro, fiera sinjoro.

— Lin oni konduku malliberejon — ekaŭdiĝis la voĉo de iu longa, alta maldikulo, certe »fantasto«.

— Kial? — demandis alia

— Li bankrotis kun cent mil kronoj — trompis multajn malriĉulojn, farinte el ili almozulojn.

— Mi petas vin, sed li honesta - maniere farigis ĉion propraĵo de sia edzino.

Trad. Ivan Stalzer.

GRANDA ENVIO.

Oni diras, ke la envio estas patrino de l' malico kaj ĝi estas kalkulata kiel unu el la sep ĉefaj pekoj.

De envio ĝis malico estas malgranda paŝeto. Oni rakontas la sekvantan historion:

Reĝo havis du honestajn kaj fidelajn adjutantojn, sen kiuj li ne povis esti, sed ili reciproke sin malamamis. Iun tagon por provi ilian malamon, la reĝo vokis unun el ili.

— Auskultu, — diris la reĝo al la adjutanto, — mi estas tre kontenta de via senekzempla servo kaj tial mi decidis fari al vi multekostan donacon, do elektu: domon aŭ monon, kaj post unu horo venu por komuniki al mi kia estus la domo aŭ la sumo, kiun vi postulos. Mi donos ĝin al Vi, sed sciu, ke al la alia adjutanto mi donos ĝin duoble.

La adjutanto eliris longe li pensis kion postuli de l' reĝo. »Se mi demandos kortegon, la alia ricevos du, se mi demandos 100,000 frankojn, li ricevos 200.000 ktp.

Fine li aperis antaŭ la reĝo:

— No, diru, kion vi deziras.

— Mi deziras, ke vi eltirigu al mi okulon.

— Kiel, mi eltirigu al vi okulon?!

— Por eltirigi al la alia la du okulojn, aldonis malice la adjutanto.

Longe pensis la reĝo pri tiu terura kaj granda malico . . .

Esperantigis: Iv. K. Krestanof.

Virinoj kaj horloĝo.

Juna knabino similas al nova horloĝo, ĉar ĝi estas ĉiam rapideca, vigla.

Bela knabino estas kvazaŭ horloĝo sur la turo, kiun ĉiu rigardas, sed neniu prenas.

Babilema knabino estas kvazaŭ horloĝo luĝanta muzikpecojn, komence ĝin ĉiu volonte aŭskultas, kaj poste ĝi iĝas enuiga

Riĉa knabino estas kvazaŭ ora horloĝo: ĉiu demandas pri ĝia prezo.

Virino, kiu estas bona mastrino, similas al granda pendhorloĝo: ŝi iras malrapide, sed indece.

Trad. Ljubo Miĉević.

DEK MORALAJ ORDONOJ DE KOMENSKY : 1. Ne rakontu ĉion, kion vi scias; ne kredu ĉion, kion vi aŭdas; ne postulu ĉion, kion vi vidas; ne faru ĉion, kion vi povas, sed sole ĉion, kion vi devas kaj vi estos singardema. II. Estu modesta, ne aroganta, silentema, ne parolema! Kiam iu parolas, silentu: kiam iu diras ion al vi, aŭskultu; kiam li ordonas ion al vi, vi estu ĉiam kompleza. III. Estu afabla kontraŭ ĉiu, estu flatema kontraŭ neniu; evitu flati! IV. Estu plue super

ĉio justa! Postulu nenion fremdan, nenion proprigu al vi! V. Vi devas esti ankaŭ brava; vigla por labori; lasu la liberan tempon al la mallaboremuloj. VI. La Fortuno estas kapricema, ĝi alportas diversajn okazojn, multefoje malĝojajn. Tiujn ĉi la homo pacience toleras, timemulo sopiras, ploras kaj ĝemas VII Estu ankaŭ bonvola kaj kompatema! Se iu petas vin pri io, donu al li, se vi havas; al la malfeliĉulo helpu, se vi povas! VIII. Se iu ofendis vin, pardonu al li la kulpon. Se vi faris malbonon al iu kontentigu lin kaj senkolerigu lin! Estas belege subpremadi la koleron, pardonadi al la kulpiginto kaj al la petinto pri la pardono. IX. Enviu al neniu, deziru al ĉiu, faru agrablaĵon, al kiu vi povas kaj vi plaĉos al ĉiuj bonaj homoj. X. Parolu ĉiam la veron, ne volu mensogi! (El »Bohema esperantisto« Praha III., Kampa 495, Bohemujo-Aŭstrio; jara abonpago Sm 1.70)

Trad. H. K. Bouška

DEK KONSILOJ AL ESPERANTAJ TRADUKANTOJ. (El »Revuo internacia« 1, 3, 87) 1. Ne traduku por preso, se vi ne ellernis ankoraŭ esperanton 2. Traduku sole el via propra lingvo. 3. Ne traduku tradukaĵojn. 4. Ne traduku malnovaĵojn. 5. Ne traduku trivialaĵojn virtajn kaj malvirtajn. 6. Ne traduku ne konatigante kun la nova literaturo de via propra lingvo, kun ĝiaj tendencoj kaj formoj. 7. Memoru, ke perloj de literaturo malofte troviĝas en familiaj ilustritaj revuoj. 8. Memoru, ke krom etimologio ekzistas ankoraŭ sintakso. 9. Plej ofte distranĉu frazojn per punktoj, plej ofte disŝiru kunmetitajn vortojn. 10. Ne traduku versojn ne ellerninte regulojn de versofarado entute kaj de l'esperanta aparte.

Pasanto.

HUMORAĴO.

Ankaŭ parolado.

Unu delegito venis dum la libertempo hejmen, kaj liaj elektintoj demandis lin: »Kial oni neniam legas en la gazetoj, ke ankaŭ vi iam paroladis?« »Ho, homoj«, li respondis, »estu saĝaj, vi ne komprenas tion. Ĉu vi ne legas ofte en raportoĵ pri la »ĝenerala murmurado?« Jen, tiam ankaŭ mi paroladas.

A m b a ŭ f l a n k a a m u z a d o.

Iu afabla adzo amuziĝis dum la vintro tiel, ke li bindis sian edzinon je arbo, kaj ĵetis el iu distanco negopilkojn kontraŭ ŝi. Kiam oni demandis lin, kial li tiel agas kun sia edzino, respondis li: Tio ĉi okazas por nia ambaŭflanka amuzo. Ĉar se mi trafas ŝin, ĝojiĝas mi, kaj se mi ne trafas ŝin, ĝojiĝas ŝi.

Esperantigis Antonija Jožičič.

DRUŜTVENE VIJESTI.

Nakon ljetnih ferija nastavilo je »Društvo Hrvatskih Esperantista« svoj rad Još prije ferija otposlalo je D. H. E. i »Klub hrv. Akademičara Esperantista« svoje izaslanike na zakazani esp. kongres u Beograd, koji je međutim s različitih razloga bio oogođen. No naši izaslanici g. J. Badalić, tajnik D. H. E. i g. I. Stalzer, predsjednik K. H. A. E. veoma su korisno upotrijebili vrijeme, što su sproveli u krugu naših srpski sumišljenika, koji su primili naše izaslanike bratskom upravo susretljeljivošću.

SOCIETAJ SCIIGOJ.

Depost la someraj ferioj la »Društvo Hrvatskih Esperantista« daŭrigis sian laboron. Ankoraŭ antaŭ la libertempo la D. H. E. kaj la »Kroata Akad. Societo« sendis siajn delegitojn al la anoncita esp. kongreso en Belgrad, kiu intertempe pro diversaj kaŭzoj estis prokrastita. Sed niaj delegitoj, Sro J. Badalić, la sekretario de D. H. E., kaj Sro I. Stalzer, la prezidanto de K. H. A. E. tre utile uzis la tempon, pasitan en la rondo de niaj serbaj samideanoj, kiuj akceptis niajn delegitojn per frateca afableco.

Na sjednici ŝto ju je drĝao odbor »Druŝta Srpskih Esperantista« i izaslanici hrv. esperantista u prvom se redu govorilo o sveopĉem kongresu balkanskih i podunavskih esperantista za buduĉu godinu. Nakon poziva hrv. izaslanika u ime hrv. esperantista i u ime grada Zagreba, da pomenuti esp. kongres bude u Zagrebu, bude taj zakljuĉak usvojen, ali samo provizorno, jer ĉe se definitivno odluĉiti tek kad se doĉe u toj stvari do potpuna sporazumka s Bugarima i Rumunjima. Detaljni izvjeŝtaj o vijeĉanju glede izdavanja zajedniĉkoga lista, ŝlosila (kljuĉa), pa glede organizacije Saveza, reorganizacije esp. druŝtava i sl. podnijeli su izaslanici »Druŝtvu Hrv. Esperantista« na prvoj sjednici nastupom jensekse sezone.

Mjeseca srpnja posjetio je naŝ predsjednik g. Bothe naŝe bratsko druŝtvo »La Stelo Bosnia« i raspravljao sa predsjednikom i tajnikom istoga druŝtva, gimn. ravnateljem g. Eiseltom i g. ŝelj. ĉin. Schwarzom neke vaŝne stvari.

Na poĉetku ove sezone priredila su oba naŝa esp. druŝtva zajedniĉki mjeseĉni sastanak, koji je osobitom zaslugom ĉlanova akad. kluba »K. A. E. S.« vanredno uspio. Predsjednik akademskoga kluba »K. A. E. S., g. I. Stalzer, drĝao je izvrsno predavanje »Esperanto i vlade«, koje je opĉinstvo s velikim interesom sluŝalo, a tajnik istoga kluba g. Ŝpaniĉ razveselio je prisutne svojim uspjelim ŝaljivlm predavanjem. Uz pjevanje i svirku, koji je dio rukovodio revni ĉlan akad. kluba, g. I. Krajcar, protekla je veĉer. Oduŝevljenje postiglo je svoj vrhunac, kad su prisutnici na molbu i prijedlog podpredsjednice druŝtva D. H. E., gĉe D. pl. Bedekoviĉ stali sakupljati za glasilo hrvatskih esperantista »Kroata Esperantisto«, pak je tim naĉinom sabrano toliko, da se glasilo opet moŝe izdavati. Istaknuti nam je ovdje, da su naŝi akademiĉari esperantisti veĉ prije pokrenuli akciju za daljnji opstanak lista, darovavŝi za nj u svojoj sjednici votiranu svotu od K 5. Isto su ĉinili i drugi revni esperantisti, meĉu kojima nam je u prvome redu spomenuti g. Dra P. Staniŝiĉa, advokata iz Vinkovaca, koji

En la komuna kunsido, kiun tenis la komitato de la »Serba Esperantista Societo« kun la delegitoj de kroataj esperantistoj oni unuavice parolis pri la universala kongreso de la balkanaj kaj apuddanubaj esperantistoj en la venonta jaro. Post la invito de la kroataj delegitoj en nomo de la kroataj esperantistoj kaj en nomo de urbo Zagreb, ke la dirita esp. kongreso okazu en Zagreb, oni akceptis ĉi tiun konkludon, sed nur provizore, ĉar definitive oni povos konkludi, kiam oni tute interkonsentos en ĉi tiu afero kun la bulgaraj kaj rumanaj samideanoj. La detalan raporton de la konsiligo pri la eldonado de komuna organo, ŝlosilo, organizo de »Ligo«, reorganizo de esp. societoj, k. s., la delegitoj prezentis al la societo D. H. E. en la unua kunsido, je la komenco de l' aŭtuna sezono.

En la monato aŭgusto nia prezidanto Sro Bothe vizitis nian fratan societon »La Stelo Bosnia«, kie li kun la prezidanto kaj sekretario de la dirita societo direktoro Sro Eiselt kaj ferv. ofic. Sro Schwarz, priparolis gravajn aferoj.

Komence de ĉi tiu sezono preparis ambaŭ niaj societoj komunan monatan kunvenon, kiu per precipa merito de la akademianoj de K. A. E. S. bonege sukcesis. La prezidanto de K. A. E. S., Sro I. Stalzer tenis bonegan paroladon pri »Esperanto kaj la registaro«, kiun la aŭdantaro kun granda intereso aŝskultis, kaj la sekretario de la sama klubo, Sro Ŝpaniĉ plezurigis la ĉeestantaron per sia tre sukcesinta humora parolado. Kun kantado kaj ludado, kiun parton direktis la fervora ano de l' akademia klubo, Sro I. Krajcar pasis la vespero. La entuziasmo atingis sian kulminacion, kiam la ĉeestantoj je la peto kaj propono de l' vicprezidantino de »D. H. E.«, Sino D. de Bedekoviĉ komencis monkollekti por la organo de l' kroataj esperantistoj »Kroata Esperantisto«, kaj tiamaniere oni kolektis tiom, ke la organo povas esti ree eldonata. Ĉi tie ni devas akcenti, ke niaj akad. esperantistoj jam antaŭe ekmovis la agadon por la plua ekzistado de la gazeto, donacinte por ĝi la sumon de K 5, votitan en ilia kunsido. La samon faris ankaŭ aliaj fervoraj esperantistoj, inter kiuj ni unuavice devas

je i na ovome sastanku bio burno pozdravljen.

Osobito svečani karakter zadobio je ovaj sastanak prisutnošću gostiju g. Adama Soltokovića iz bratskoga nam društva »La Stelo Bosnia«, pak gg. Ištvanovića i Pfaffa iz kluba esperantista u Vinkovcima, koji je osnovao Dr. P. Stanišić.

Spomenuti nam je još, da je visoka kr. zemaljska vlada dozvolila društvima D. H. E. i K. A. E. S., da obdržavaju svoje tečajeve u risaonici kr. muške učiteljske škole, no uporabu svjetla i goriva imade odštetiti sa K 30 mjesečno. Budući da je ta svota za naše društvo, koje imade osim uzdržavanja lista još i drugih znatnih izdataka prevelika, obratit će se isto na druga imućnija priv. društva da dobije sobu za održ. tečajeva besplatno.

Prijaznu ponudu trg. društva »Merkur«, da držimo tečajeve u njegovim prostorijama od 6 do 7 uveče nismo žalibože mogli uvažiti, jer posjetitelji naših tečajeva mogu dolaziti tek poslije 8 sati.

U uvodnom smo već članku obrazložili, kako su odlučila naša društva, da osiguraju daljnji opstanak našem organu »Kroata Esperantista«, predati izdavanje lista knjižaru i Esperanto-nakladniku g. J. Sokolu, no tako, da list ostaje našim glasilom, a uredništvo u našim rukama.

Time će se naše društvo osloboditi velikoga izdatka, pak će moći svoje djelovanje slobodnije razviti, a što je glavno, našem će omiljelome glasilu biti osiguran opstanak i budućnost, pak ne će kako je to žalibože bilo ove godine, ozlovoljiti svoje pretplatnike isprekidanim tečajem.

Klub Hrv. Akademičara Esperantista. (K. A. E. S.) živo je otpočeo opet svoje djelovanje. O sastanku, što ga je upriličilo zajedno s D. H. E. izviestismo već gore, Osim toga obdržavao je klub već u ovoj sezoni više odborskih sjela.

Esp. tečaj, kojega vodi stud. iur. I. Stalzer otpočeo je 15. o. mj. pak je isti brojno posjećen. Članovi kluba, obratiše se na gg. ravnatelje pojedinih srednjih zavoda. da preporuču svojim učenicima učenje Esperanta i polazak esp. tečaja,

mencii Sron Dron P. Stanišić, advokaton en Vinkovci, kiu ankaŭ en la kunveno estis entuziasme toastita.

Precipe festan karakteron ricevis la kunveno per la ĉeesto de gastoj Sro Adam Soltoković el nia frata societo »La Stelo Bosnia« kaj Sroj Ištvanović kaj Pfaff el la esperantista klubo en Vinkovci, kiun fondis Dro P. Stanišić

Ni devas ankoraŭ mencii, ke la landa registaro permesis al ni teni kursojn en la desegnejo de la reĝ vira preparandio, sed ke lumigadon kaj hejtadon ni devas kompensi per 30 kronoj monate. Kaj ĉar tiu sumo estas por nia societo, kiu krom la eldonado de l' gazeto havas ankaŭ aliajn grandajn elpezojn, tro granda, ĝi turnos sin tiurilate al aliaj pli bonhavaj privataj societoj, kun la peto, ke ĝi ricevu senpage ĉambron por la tenado de kursoj.

La afablan proponon de l' komerca societo »Merkur«, ke ni tenu kursojn en ĝiaj lokaloj de la 6a ĝis la 7a horo vespere ni bedaŭrinde ne povis akcepti, ĉar la frekventantoj de niaj kursoj povas venadi nur post la 8a horo.

Jam en la enkonduka artikolo ni sciigis, ke niaj societoj por certigi la pluan ekzistadon de nia organo, decidis, transdoni ĝian eldonadon al la libristo kaj Esperanto-eldonisto Sro J. Sokol, sed tiamaniere, ke la gazeto restas nia organo, kaj la redaktado en niaj manoj.

Per tio nia societo liberigis de granda elspezo, kaj povos pli libere disvolvi sian agadon. Kaj kio estas la ĉefa, al nia amata organo estas certigata la ekzistado kaj estonteco, kaj ne devos, kiel bedaŭrinde ĉi tiun jaron per interrompata aperado malkontentigi siajn abonantojn.

La Kroata Akadémia Esperantista Societo. (K. A. E. S.) vige rekomencis sian agadon. Pri la kunveno, kiun ĝi preparis kune kun la D. H. E. ni raportis jam supre. Krom tio la societo tenis en ĉi tiu sezono jam kelkajn komitatkunsidojn.

La esp. kurso, kiun gvidas stud. iur. I. Stalzer komencis la 15. de ĉ. t. m., kaj ĝi estas multenobre frekventata. La societanoj turnis sin al la mezlernejaj direktoroj, ke ili rekomendu al siaj lernantoj la lernadon de Esperanto kaj la frek-

kojoj su molbi gospoda ravnatelji svi osim jednoga s velikom pripravnošću udo voljili.

Zahvala. »Društvo Hrvatskih Esperantista« izriče ovime najljepšu hvalu »Tiskari Hrvatske Stranke Prava«, koja je darovala društvenoj knjižnici 18 kao i »I. Hrv. Radničkoj Tiskari«, koja je poklonila 16 različitih knjiga. Nadalje izričemo srdačnu hvalu našem veoma revnom članu g. Petru Jakovljeviću, koji je i opet dokazao, kako mu je na srcu Esperanto, darovavši nam 12 knjiga.

FIANĈIĜO KAJ EDZIĜO.

Ni ĝojas, ke ni ree havas okazon sciigi pri esperantista fianĉiĝo. La fervora membro de la Akademia Societo, Sro Ado Scherer, kiu estas ankaŭ ano de D. H. E., fianĉiĝis kun nia nova anino fraŭlino Vilma Ban. Samtempe ni sciigas, ke la konata esperantistino el Petrovaradin, fraŭlino Slava Malin, edziĝis kun Sro Baić. Ni al ambaŭ paroj korege gratulas, kaj deziras, ke la verda stelo, sub kiu ili konatiĝis, donu al ilia estonta hejmo la esperatan, grandan feliĉon.

MORTINTOJ.

La senkompata morto ree rabis al ni unu el niaj membroj, Finon Milka Ratković, du monatojn post la morto de ŝia patro Bedaŭrinde ni tre malfrue sciigis pri tiu malĝojega okazo, kaj ni ne povis per nia akompano al la tomo fari la lastan pruvon de nia amo al ŝi, kies mallaŭta, modesta, afabla estaĵo ĝuis la simpatiojn de ĉiuj, kiuj konis ŝin. Ŝi ripozu dolĉe!

La 2an de Augusto oni enterigis Sron Jakob Župić, per kies morto nia fedela anino, Fino Zorka Župić, oficistino de l' »Zagrebačka okružna blagajna« perdis la patron. Ni esprimas al Fino Župić nian profunde sentatan kompaton.

HEJMAJ RAPORTOJ.

Belovar La prezidanto de belovara grupo esperantista ne ĉesis en sia fervora laborado. Li ĵus finis grandan laboron: la tradukon de belega romano de nia fama literaturisto, A. Senoa: »La trezoro de l' orajisto« (Zlatarovo zlato). La romano estos baldaŭ presata, kaj ni rekomendas al ĉiuj esperantistoj la mendon de ĉi tiu verko, kiu estas unu el la plej belaj en la kroata literaturo. Ni atentigas niajn legantojn je la tiuĉirilata anonco sur la kovrilo.

En Vinkovci oni fondos esp. societon. Ekzistas tie jam multaj fervoraj esperantistoj sub la gvidado de eminenta komencanto de nia ideo en Vinkovci, Sro Dro P. Pavičić. Tiu ĉi nobla homo jam multe faris por la esperantismo. Li gvidas du esp. kursojn, frekventatajn de ĉirkaŭ 100 lernantojn. Li sukcesis ricevi permeson, teni kurson en la urba gimnazio, kaj la kurso estas de multaj gimnazianoj vizitata.

Zagreb. Moramo da zabilježimo s velikim veseljem činjenicu, koja će ja-mačno obradovati svakoga sumišljenika, da su svi činovnici kao i neki članovi ravnateljstva međunarodne pripomoćne zadruge »Balkan« postali prvim članovima »Društva Hrv. Esp.«, a neki od njih osim toga podupirajućim članovima »Kluba Hrv. Akad. Esp.« Zaista će sva-

ventadon de esp. kursoj, kiun peton ĉiuj Sroj direktoroj krom unu tre kompleze plenumis.

Danko. »Društvo Hrvatskih Esperantista« esprimas la plej belan dankon al la presejo »Tiskara Hrvatske Stranke Prava, kiu al la societa biblioteko donacis 18, kaj al la »I. Hrv. Radnička Tiskara« (I kroat. laborista presejo), kiu donacis 16 diversajn librojn. Plue ni esprimas koregan dankon al nia fervorega membro Sro Petar Jakovljević, kiu denove pruvis, kiel li amas Esperanton, donacinte al ni 12 librojn.

Zagreb. Kun granda ĝojo ni devas noti la fakton, kiu ĝojigos ĉiujn samideanojn ke ĉiuj oficistoj kaj kelkaj membroj de la direkcio de la internaĉia helpa asocio »Balkan« aniĝis al »Društvo Hrv. Esp.«, kaj kelke da ili krom tio fariĝis apogaj membroj de »Akad. Esp. Soc.« Al ĉiu samideano, kiu eniras en la oficejon de tiu asekura instituto, certe la koro ĝoje ek-

kome sumišljeniku, koji stupi u uredske prostorije toga zavoda za osiguranje, radosno zakueati srce, kad mu zablista sa grudiju sviju činovnika počam od g. ravnatelja do vježbenika naša zelena zvijezda! Doista primjer, vrijedan da ga nasljeđuju i drugi slični zavodi!

Zemun. Ći tie ekzistas esp. grupo, kiu bone prosperas. La grupestro estas Sro Jakobo Schneider.

NAŠI DOPISI.

Beč. Novi dokaz za napredovanje esperantizma jest zanimivi prospekt »IV. međunarodnoga ekonomskoga tečaja u Beču«, što nam ga je poslala odlična »Export-Akademie k. u. k. österr. Handels-Museums«. Tu se u najčišćem esperantskom jeziku detaljno izlaže program rada i pozivlje naše društvo. da sudjeluje u ovom kulturnom pothvatu. Pozitivni se uspjeh ovoga sastoji baš u tome, da je u ovakvoj odličnoj kulturnoj instituciji podignut Esperanto do ravnopravnosti s ostalim najodličnijim jezicima.

U Beču Esperanto već mnogo napreduje u obrtničkim krugovima. Dobivamo obavijest, da se osniva »Klub bečkih brijača« i »Društvo svratišnih konobara«.

Budimpešta. Grofica Andras, supruga bivšega ministra unutarnjih posala, postala je pokroviteljicom esp. društva »Hungara Esperantista Societo«.

Dargavile. Nova Selandija. Primamo od našega sumišljenika i pretplatnika Hrvata g. Petra Deana iz Dargaville. (New Zaland) vijest, da je tamo esperantski pokret već dobrano raširen. Među tamošnjim Hrvatima i Srbima imade mnogo esperantista, koji stoje u međusobnom saobraćaju. Radi se o osnivanju grupe Engleza, Hrvata i Srba esperantista, pak se nadaju od toga udruženja osobito koristiti, jer će se Hrvati i Srbi po Esperantu bolje upoznati s običajima i životom Engleza i tako zbliziti međusobni im odnošaji, koji do sada nisu bili baš osobito prijatni.

Oko raširenja esperanta među Hrvatima i Srbima osobito nastoje osim pomenutoga g. dopisnika g. Petro Babić i g. S. M. Ujdur. Želimo našim udaljenim zemljacima sretan uspjeh u raširivanju naše zajedničke ideje!

Dresden. Statistiko por Esperanto. En Germanujo nia afero kreskas ĉiutage. La germanaj registaroj komencas interesiĝi pri Esperanto, sed ili postulas precizan statistikon, ili ne nur volas scii, kiom da grupoj ekzistas, sed ankaŭ kiom da grupanoj. Tial estas necese aranĝi kiel eble plej rapide statistikon. La eldonejo de nia famekonata ilustrita revuo »Universo« afable donacis la sumon por ebligitio. Oni forsendis pli ol 2000 demandkartojn al ĉiuj grupoj de la tuta mondo. Estas necese, ke ĉiuj grupoj respondu kiel eble plej rapide. Grupoj, kiuj ne ricevis demandkarton, bonvolu tuj skribi al Dro Schram en Dresden, por ke li povu sendi ĝin. La afero estas tiel grava por ni, ke neniu grupo devas manki en la statistiko.

Firenca. Na ovdješnjem sastanku sviju Esperantista Italije osnovan je savez »Federazione Esperantista Italiano«, (predsj. prof. Guiseppe Signorini), ĉiji je cilj sjediniti i upravljati sile sviju Esperantista Italije za generalnu propagandu, organizaciju redovitih sastanaka i t. d. prema načinu sličnih narodnih organizacija. Sjedište saveza jest Firenze, Via de' Pucci 17. — Librejo del Re, Centra Itala Oficejo.

Pleven. Bulgarujo. (la fama batalejo). Tie ĉi oni jam havas bonajn rezultatojn pri la sukceso de nia kara Esperanto. Antaŭ ĉio estis fondita laŭ iniciado de Sro Krestanof (Del. T. E. H.) tre bona »Esperanto-oficejo« en la librejo-presejo de D. Karaivanov & Vlahov. Poste la eldonata ĉi tie ĉiusemajna g. »Istina« (Vero) malfermis siajn kolonojn por Esperanto kaj regule-konstante publikigas artikolojn pri Esperanto kaj kronikon pri nia movado redaktatajn de Sro Krestanof. Ni esperas, ke tiu gazeto iom post iom fariĝos tre bona esp. prapagandilo inter bulgaroj.

La 31 Okt./13 Nov. n. j. Sro Krestanof, laŭ la invito kaj sub protekto de kelkaj gimnaziaj profesoroj faris publikan paroladon pri Esperanto en la tiea gimnazia salono, kiun ĉeestis pli ol 100 gimnazianoj, instruistoj ktp. kaj la grava estas, ke ĉe la fino oni proponis preni rezolucion pri enkonduko fakultative de Eto en la gimnazio. Ĉiuj estas por Esperanto, tre bone kaj lokvente defendita de la parolanto kaj deziras malfermon de esp. kursoj.

Dum Septembro Sro Krestanof faris propagandan vojaĝon vizitinte urbojn Loveĉ, Tirnovo, Gorna-Orehovica k. a.

Pleven. (Bugarska) Nastojanĝem g. Iv. H. Krestanofa, profesora Esperanta (naŝega suradnika) i g. K. Valeva, profesora gimnazije, uведен je Esperanto obligatno u ovdješnju mušku gimnaziju.

Prag. Na I. Esperanto Tago u Beĉu, meĉu ĉijim je posjetiteljima bila polovica Ĉeĥa, odlučeno je jednoglasno, da ĉe II. Tago god. 1911 biti priredĉen po »Centra Asocio de Bohema Unio Esperantista« u Pragu.

Prag Pred ispitnim povjerenstvom za Esperanto B. U. E u Pragu poloŝize veĉ 29 kandidata ispit.

Prag. Uredništvo ĉeškoga ĉasopisa »Sokolske Besedy«, (list za gimnastiku) piše uredništva sviju esper. ĉasopisa: Budući da želimo naŝe ĉitateleje upoznati tjelovjeŝbom sviju naroda i zemalja, obraĉamo se na vas s uljudnom zamolbom, da nam ili sami opiŝete ili pribavite izvjeŝtaje o tjel uzgoju u vaŝoj zemlji, o gimnastici, igrama mladeŝi, ŝportu, gim. druŝtva i t. d., pak da nam pribavite, ako vam je moguĉe k tomu pripadajuĉe slike. Za izvjeŝtaje bit ĉemo vam zahvalni, pak smo pripravni sluŝiti vam, ako ŝtogod od nas ustrebate. Isto su nam dobro doŝli ĉlaneci o industriji naŝe zemlje, o obrtu, tvornicama i o poloŝaju radnika i t. d., ako je moguĉe sa slikama. Adresa: Redakcio de »Sokolske Besedy«, Praha-Smichov, Vetavski ul. 728.

RAZLIĈITE VIJESTI.

AUSTRIJSKO MINISTARSTVO ŜELJEZNICA razaslalo je svome ĉinovniŝtvu besplatno esperantske gramatike uz cirkular, kojim ga upuĉuje na veliku vaŝnost Esperanta po internacionalnu komunikaciju. Ujedno upozorava ĉinovniŝtvu na Borelovu brosuru »O Esperantu« i na teĉajeve »Saveza Esperantista u Beĉu«.

ESPERANTSKI MEDICINSKI LIST »Voĉo de kuracistoŝ« raspisuje meĉunarodnu anketu o prisustvovanju lijeĉnika kod dvovoja. Upuĉujemo naŝu gg. lijeĉnike na posljednji broj hrv. meĉ, lista »Lijeĉniĉki vijesnik«, koji je donio u prijevodu poziv na ovu anketu s pitanjima. Nadamo se, da ĉe i naŝe lijeĉniŝtvo sudjelovati kod ove ankete, kojoj se odazivlju lijeĉnici ĉitavoga svijeta.

UNIVERSALA STUDENTA UNIO izabrala je svojim zaĉasnim ĉlanom slavnoga L. Tolstoja, koji je tom zgodom upravio na predstavnika toga druŝtva u Moskvi g. V. Bodnarskij, slijedeĉe pismo: Gosp. V. Bodnarskij, 3. II. 1910. Jasnaja Poljana. Ja potpuno odobravam cilj djelovanja esperantskoga daĉkog udruŝenja i hvalim, ŝto ste me izabrali zaĉ. ĉlanom. Lev Tolstoj.

UNIVERSO, Internacia Klubo de kolektantoj de pošt-kartoj kaj poŝmarkoj. Pod ovim se naslovom ustrojio klub, koji ima da unaprijedi ŝport sabiranja maraka i razglednica, pak želi potaknuti tvorničare razglednica. da izdavaju karte s esperantskim tekstom. Članarina iznosi za pol godine 1 franak. Svaki član dobiva besplatno svakoga mjeseca list s adresama sviju članova. Dopisuje se samo u Esperantu. Tko želi biti članom, neka se obrati na adresu: Sro Fritz Stephan, Leipzig, Moltkestr. 28a, i dobit će besplatno pravila i primjerak klubsoga časopisa.

RIJEČI O ESPERANTU. Donašamo ovdje neke izreke o Esperantu, koje nam dokokazuju, da je Esperanto već pobudio interes i priznanje najviših krugova.

Wilim II: Propaganda Esperanta među svijem narodima nije utopija.

Alfonzo XIII.: »Možete me smatrati ne samo prijateljem Esperanta, već Esperantistom«.

Carmen Sylva (rumunjska kraljica) »S veseljem primam protektorat nad vašim esperantskim društvom«. (Kako znamo, rumunjska je kraljica također esperantistica).

Pio X »Esperanto ima pred sobom veliku budućnost«.

Tolstoj odgovara na dopis londonskoga časopisa »Concord«: Već pred petnaest godina poklonio sam sve svoje simpatije Esperantu. I sâm sam nakanio izdavati časopis, pisan u tome jeziku. I danas sam istoga mišljenja kao onda.

Poznato je, da je španjolski kralj Alfonso XIII. s dražesnom kraljicom Viktorijom ovoga ljeta vratio posjet predsjedniku francuske republike, Fallièresu u Rambonilletu. Kod svečanog objeda zbila se ova zamimljiva zgoda. Na iznenađenje gostiju ustane Alfonso XIII., uzdigne čašu i progovori u Esperantu: »Mi levas mian glason kaj mi trinkas je la sano de Lia Moŝto la Prezidanto de la Franca Respubliko, je la ĉiama unuigo de Francujo kaj Hispanujo kaj je la fratigo de ĉiuj popoloj per Esperanto«. Fallières kao i ostali ministri Briand, Pichon, Lanes bili su u neprilici, jer nisu znali odgovoriti. Iz te neugodne situacije izbavi ga neki mladi poslanički ataché, koji ustane i odgovori: Je la nomo de L. M. la Prezidanto de la Franca Respubliko mi levas mian glason kaj mi trinkas je la sano de la L. M. la Reĝo de Hispanujo kaj L. M. la Reĝino, je la ĉiama unuigo de Hispanujo kaj Francujo kaj je Zamenhof, la genia aŭtoro de Esperanto, dank' al kiu ĉiuj popoloj estos baldaŭ anuiĝantaj«. Kažu, da se je Fallières kasnije napose zahvalio mladomu spasilju situacije rekavši, da će ga možda zapasti jednom veća zadaća, pak da si je dao donijeti esp. gramatike. Ministar predsjednik Briand naložio je ministru nastave, da izradi što prije zakonski prijedlog o obligatnom obučavanju Esperanta u svim školama Francuske. Iz franc esp. časopisa »La Movado«, Paris.

ESPERANTISTA EDZIĜO. La 8an de decembro 1910. okazos edziĝo de nia amiko Sro Wiliam W. Hide (2, Birbeck Road, Wimbledon, S. W. Anglujo) kun Fino Augusta V. Isaacs Ni ricevis belegan karton kun la fotografaĵoj de la geedzigota paro, en kiu karto Sro W. Hide sciigas sian edziĝon salutante la tutmondan esperantistaron. Ni korege gratulas al la novaj esperantistaj geedzoj!

POZIVLJEMO sve Esperantiste i prijatelje Esperanta, da. podupru rad našega društva postavši članovima našega društva i pretplativši se na naš list »Kroata Esperantisto«. — Članarina iznosi za prave članove K 1.— mjesечно, za članove utemeljitelje K 60.— jednom za uvijek (može se otplaćivati i u mjesečnim obrocima po K 5.—), a za podupirajuće članove K 5.— godišnje. Prijave prima Uredništvo »Kroata Esperantisto« Zagreb, Zrinjski trg 16., kamo molimo, da se prijave i oni, koji žele da polaze esp. tečajeve. Za polazak tečaja plaća se mjesečno K 1.— u korist društva.

Ĉiu Esperantisto devas aĉeti bonstilajn librojn! Baldū aperos: „LA-TREZORO de l' ORAĴISTO“ — Zlatarovo zlato — historia romano de August Senoa (la Kroata Turgenjev) el XVI. jarcento.

Mendebila ĉe la tradukinto: Fran Kolar (Krom) Bjelovar, Kroatujo.
La libro enhavos 280 paĝojn en 8. kaj koston en abono nur 1 Sm = K 2.50.
Varsovio 24. IX. 1910.

... „kaj antaŭdiras plenan sukceson; juĝante laŭ la stilo de via latero, mi dubas, ke „La trezoro de l'oraĵisto“ estos vera ornamo de nia literaturo“.

K Bein (Kabe).

Plej ĉarma sudslava romano, traduktita germane, boheme, slovene kaj pole.
Ĉiu Esperantisto devas aboni „La trezoro de l'oraĵisto“.

AMIDEANO Internacia Ilustrita Literatura Revuo nur en Esperanto por literaturo, belarto, dramo, humoraĵo k. t. p. skribita de orientulo kaj okcidentulo. — Bona Pero por Reklamo. Abono jare yen (ĉirkaŭ 25 m). Adm. M. Hikosakasa, 33 Abekawamachi Asakusa Tokio Japanujo.
Specimeno Senpage.

Studento unua internacia monata organo de studentoj kun stenografia aldono „Aoro“. Jara abono 1 Sm. Specimeno 1 int. sp. kupono. Red kaj adm. Praha II. Jeĉna ul. 24.

Gramatika Esperanta napisala Danica Bedeković-Pobjenička. — Potpuna slovnica s jasnom i lako shvatljivom uputom u Esperanto uz mnoge primjere, vježbe i esperantsko štivo pjesmi i prozi. — Cijena broširanoj K 3—, ukusno vezanoj K 4-50.

esper.-hrvatski rječnik od Danice Bedeković-Pobjeničke. — Najpotpuniji od sviju dosadašnjih esperantskih rječnika. — Cijena K 4—, ukusno uvezanome K 5—.
avedene knjige dobivaju se u knjižari i esperanto nakladi JOSIP SOKOL Zagreb, Bosanska ulica 21.

Estas malfermita por 1911 jaro abono de la gazeto

»La londo de Esperanto«.

laŭ la adreso: Tverskaja, Moskvo, Rusujo
Jara abonpago 2 rubl. (2,120 sm.).

Dum la 3-a jaro de sia ekzistado ĉi ĉi sola ĉiumonata regule-perioda organo de rusaj esperantistoj senpage donos al siaj abonantoj, krom la 16-paĝaj numeroj, la librojn:

A. Rivier. En Rusujo per Esperanto.
130-paĝa originala priskribo de per-esperanta vojaĝo de la Alĝera aŭtoro en Rusujo).

2. V. Devjatnin. Plena Verkaro.

3-a vol. 140-paga libro.
Apartaj kajeraj de la jurn. 15 sd.,
de la verko di Rivier 64 sd.; Devjatnin 65 sd.

En ĉiu loko

serĉas

„LA ESPERANTISTO“

(Monata internacia gazeto por Politiko, Scienco, Literaturo, Arto, Sporto, Komerco kaj Humoro)

kunlaborantojn kaj korespondantojn

Provnumeroj senpage.

Abonprezzo:

Jare M 250. Sm 1'30

Duonajo » 1'25. » —'65

Adreso: Redaktoro Fritz Stephan
en Leipzig.

Revendistoj serĉataj.

NOBILIOR medicinalna drogueria i parfumerija
ZAGREB, Ilica 33.

Droguerie, k malkaŝe, medicini ke i kosmetike
specialitate Kirurzi ke i povojne robe. Zivinarske
specialitate i fotografske potrebŝtine. Na malo
i veliko

VIZAĜMASAĜO.

laŭ sveda metodo per la mirinde efikanta
Nobilior-kremo, kiu uzadata laŭ la aldo-
nita uzadmetodo, junigas, glatigas, konservas,
plibeligas ankaŭ la plej malbelan vazaĝhaŭton.
Sole etika preparajo por tungi ektive
bela kaj por konservi la belecon. I vazeto
K 1.50. Nobilior sapo, igas lavadon ple-
zura, ĉar ĝi estas la unika sapo, kiu faras
vizaĝhaŭton tre belan, delikatan
kaj glatan. I peco K 1.— Nobilior-pudro
uzata post la masaĝo faras vizaĝon june-
ca, kaj malhelpas la ŝvitadon, estas garantie nedi-
fektanta kaj nerimarkebla. La britado kaj kre-
viĝado de l' haŭto estas nebla 1 skat. en.
Ĉiuj koloroj K 1.50. Akva Florida kiel toalet-
akvo, 3 gutoj en la lavadakvon donas eternan
junecon. I bot. K 2.— kaj K 5.— La bella
Bieta, ruĝigilo por vangoj kaj lipoj, la sole
ekzistanta ruĝigilo, kiu nerimarkeble rozkolor-
igas kaj ne estas facile forviŝebla. K 1.— La
supre cititaj artikolaĵoj, liveras se oni sciigos
precizan adreson - la **Nobilior drogejo kaj
parfumejo en Zagreb Ilica 33.**

Similaj artikolaĵoj ne ekzistas!

Por la somera kaj vintra sezono!

Ni rekomendas al la p. t. publiko
nian riĉan tenejon de plej novaj kaj
plej modernaj ŝtofoj kaj silkoj por
kostumoj, vestoj, bluzoj k. t. p.

Niaj prezoj estas malaltaj kaj fik-
sitaj kaj la provizaĵo tre abunda.
Ĝi modeloj aŭfrankite. Solida servado.

**DE S. BERGER SEKVANTOJ.
ZAGREB.**

Za ljetnu i zimsku sezono!

Preporuĉamo n. p. opĉinstvu naŝu
opseŝnu radnju za nabavu najnovijih
i najmodernih ŝtofova i svile za ko-
stime, oprave i bluze i t. d.

Naŝe su cijene niske i stalne, a
izbor je velik.

Uzorci franko. Solidna podvorba.

**S. BERGER-A NASLIJEDNICI,
ZAGREB, Jelaĉiĉev trg br. 2.**

trgovina pomodne, manufaktorne i platnene robe.

Meblofabrikejo kaj ateliero por dekoracioj

BOTHE I EHRMANN

LIVERANTOJ DE LA IMP. kaj REĜA KORTEGO

Zagreb Deponejo kaj ateliero Ilica 38
fabrikejo Ilica 45 **Wien** deponejo kaj ateliero Carsplatz 2
fabrikejo V. Schloŝgasse. 10

Vaporforta meblofabrikejo.

Propraj produktaĵoj

solidaj

MEBLOJ

por simpla loĝejaranĝo, plena edziĝa doto kaj «viloj», por kafejoj, resto-
racioj kaj oficejoj, kiel ankaŭ tapiŝigo de ĉiuspecaj lokaloj. lamberi-ella-
borado de teraj kaj mesingaj mebloj, kurtenoj, matracoj, tapiŝoj, lino-
leumo, speguloj, bildoj, infanveturiloj k. t. p.

Ilustritaj katalogoj, fotografaĵoj kaj precipe ellaboritaj planoj kaj kal-
kuladoj estas je deziro aŭfrankite kaj senpage sendataj.

Pagadfaciligoj sen pligrandigo de prezoj.